

Waldorfski zasebni vrtec Ljubljana
Prušnikova 60
1210 LJUBLJANA
tel.: 061/50-612

PROGRAM

Waldorfski zasebni vrtec Ljubljana izvaja program waldorfske vzgoje za predšolske otroke. Vrtec izvaja dnevni program, ki traja od 7.30 do 15.30 ure z vmesnim počitkom otrok od 12.30 do 14.00 ure. Program je namenjen otrokom od praviloma tretjega leta do vstopa v šolo.

CILJ

Waldorfska pedagogika (pedagogika Rudolfa Steinerja) izhaja iz antropozofije - duhovne znanosti in pojmuje otroka kot fizično, duševno in duhovno bitje. Otrok živi do 7. leta v posebnem stanju zavesti: je popolnoma odprt do sveta, ki ga sprejema preko svojih čutil. Otrok se ne čuti ločenega od tega, kar zaznava. Vse, kar vidi, sliši, občuti... se neposredno prelije vanj in učinkuje vse do fizičnih organov. Nima še sposobnosti, da bi se distanciral od okolja. Zato je prav vse, kar se v otrokovi okolici dogaja in nahaja, pomembno za njegov razvoj. Cilj waldorfske pedagogike je harmoničen razvoj otrokovih fizičnih, duševnih in duhovnih sil.

NAČELA

Osnovna načela metodike v Waldorfskem vrtcu so:

1. Vzor in posnemanje

V predšolskem obdobju se otrok uči skozi posnemanje vsega, kar se dogaja v njegovem okolju. Vsaka odrasla oseba je otroku vzor. Zato vzgojiteljica vedno opravlja neko smiselno delo, npr. gospodinjska in ročna dela. Vsa ta dela opravlja z veseljem in pozornostjo, obenem pa zavestno spremlja dogajanje v igri otrok. Vzgojiteljičina dejavnost izžareva v prostor in bogati vsebino igre.

2. Ritem in ponavljanje

Življenje človeka, narave in kozmosa poteka v ritmu. Pri človeku zaznamo ritem že v dihanju in bitju srca. Za otroka je ritem še posebej pomemben. Ne more si ga ustvariti sam, zato mu ga moramo oblikovati odrasli.

V vrtcu oblikujemo dnevni ritem po načelu vdiha in izdiha. "Vdih" so dejavnosti, ki jih izvaja oziroma vodi vzgojiteljica. Otroci so pri tem zbrani in ji sledijo. "Izdih" so dejavnosti, pri katerih otrok spontano izraža svoja doživetja in izkušnje. "Vdih" je npr. rajanje in poslušanje pravljice, "izdih" pa prosta igra. Poleg dnevnega ritma upoštevamo tedenski in letni ritem.

V tedenskem ritmu se menjavajo umetniške in druge dejavnosti, letni ritem pa upošteva značilnosti letnih časov in njim pripadajoče praznike.

Ritmično izmenjavanje in ponavljanje dejavnosti pri otrocih vzbujata občutek varnosti, saj se otrok lahko prepusti ritmu in ga ne vznemirjajo stalne spremembe oziroma negotovost, kaj se bo zgodilo.

V waldorfskem vrtcu ščitimo otroke pred pretirano intelektualizacijo. To pomeni, da otrokom omogočamo doživljanje sveta. Opisovanje, razlaganje, zavestno oblikovanje pojmov, razsojanje - vse to spada v kasnejši, šolski čas. Intelektualizacija majhnemu otroku škodi, saj mu napor pri razmišljanju jemlje življenjske sile, ki jih otrok potrebuje za izgradnjo telesa.

VSEBINA

Otrok naj bi vsaj do tretjega leta starosti ostal v krogu družine, če to ni mogoče, pa v varstvu pri odrasli osebi. Šele okrog četrtega leta je otrok sposoben zaživeti v večji skupini otrok, ki je starostno mešana. Štiri, pet ur bivanja v skupini bi otroku povsem zadostovalo. Daljše bivanje v vrtcu je nujno zaradi službenih obveznosti staršev in ne izhaja iz potreb otroka.

Waldorfski vrtec želi biti čimbolj podoben domu. Urejen je prijetno in preprosto. Večina opreme je iz lesa. Del igralnice je preurejen v majhno kuhinjo. Vzgojiteljica vedno opravlja neko smiselno in za otroka pregledno delo: kuha, peče, pomiva posodo, zaliva rože, šiva, plete, kvačka, rezbari... Medtem se otroci igrajo v koticčkih, pregrajenih z lesenimi stojali.

Vse igrače so narejene izključno iz naravnih materialov - lesa, volne, bombaža, svile. Naredi jih vzgojiteljica sama. Igrače so umetniško, a preprosto oblikovane, tako da spodbujajo otroško domišljijo. Niso izoblikovane do podrobnosti, zato jih otrok lahko uporablja v različnih vsebinah igre. Kos lesa je npr. lahko lutka, likalnik, volan ali karkoli drugega. Poleg izdelanih igrač se otroci igrajo s kamenčki, kostanji, školjkami, storži, rogovilami, kosi lesa, peškami in pobarvanimi kosi blaga.

Barve so umirjene, oblike pa zaobljene. Sluh negujemo s tihim govorom, pozornim poslušanjem drugega človeka in zvokov narave, primernim petjem in igranjem na otroško liro. Vse to omogoča otroku prijetno počutje ter neguje in spodbuja njegova čutila.

V waldorfskem vrtcu izvajamo naslednje dejavnosti:

Rajanje

V ritmično-rajalnih igrah se otrok na fantazijsko bogat način seznanja s stvarmi in pojavi iz njegovega okolja. Izražamo jih v gibih, ki kažejo njihovo bistvo. Te stvari in pojavi so npr.: kmet, ki seje, cvetlica, ki raste in cveti, veter, ki veje, sonce, ki pošilja žarke v svet, grom, ki doni, deževne kapljice, ki kapljajo in klokotajo, zajec, ki poskakuje, jež, ki se zvije v klobčič in razpre svoje bodice, itd.

Ko otrok izraža takšna dogajanja z gibanjem ter ob tem govori in poje ustrezno vsebino, dan za dnem na optimalen način goji jezik in govor.

Hkrati je ritmično-rajalna igra vsebinsko usklajena z letnimi časi, in ko se v izvedbi menjavata govor in glasba ter ju spremlja še gib, ima otrok možnost, da svoji starosti primerno doživlja enost, celovitost besede, zvoka in gibanja. Rajalna igra je tako istočasno jezikovno-govorna, glasbena in gibalna vzgoja kakor tudi vzgoja doživljanja narave in letnih časov. Rajanje izvajamo vsaj dva tedna.

Prstne igre

Z ritmičnimi stihi, ki jih spremljamo z gibi prstov, se otroci učijo diferenciranega govora in spretnosti.

Pravljice, zgodbe in lutkovne igre

S pravilno izbranimi pravljicami, zgodbami in lutkovnimi igrami posredujemo otroku podobe in doživetja duševno-duhovnih procesov.

Ponavljanje pripovedovanja pravljice ali zgodbe okrepi otroku voljo in spodbuja sposobnost koncentracije. Omogoča mu, da se poveže z vsebino pripovedi. Pri starejših otrocih je to tudi sredstvo, ki ga uporabljamo za vzgojo moralnih vrednot.

Pravljico in lutkovno igro izvajamo vsaj dva tedna.

Umetniške dejavnosti

To so risanje, slikanje, v tehniki mokro na mokro, oblikovanje iz čebeljega voska, evritmija. Otroci rišejo z voščenkami iz čebeljega voska, slikajo pa z mineralnimi barvami. Umetniške dejavnosti razvijajo otrokovo senzibilnost za dožemanje sveta in vzgajajo k lepoti. Evritmija je umetnost, pri kateri v gibanju izražamo govor in glasbo. Vrtec organizira otroško evritmijo, če je na razpolago izšolan evritmist.

Prosta igra

je temeljna in najpomembnejša dejavnost predšolskega otroka. V igri ima otrok možnost izraziti svoje izkušnje in počutja. Pri igri se otrok povezuje s svetom, obenem pa pride do novih spoznanj. Igra je za otroka tako pomembna, kot za odraslega delo. Otroka vodi k socialnemu vedenju, domišljiji, iniciativnosti, pogumu za svobodno ustvarjalnost. Prosta igra razvija socialne procese v skupini in daje otroku možnost samostojnosti, samozavesti ter svobodne volje.

Waldorfski vrtec v vseh pogledih pripravlja otroke na vstop v prvi razred osnovne šole, ki poučuje otroke v skladu z njihovo starostjo.

ORGANIZACIJA DELA

V vrtcu sta dva oddelka otrok. Oba sta starostno mešana in vključujeta otroke od tretjega leta (izjemoma dve leti in pol) do vstopa v šolo. V oddelku je okrog 15 otrok. Delo oddelka vodi vzgojiteljica - vodja oddelka, pomaga pa ji vzgojiteljica - sodelavka. Obe hkrati sta prisotni v oddelku 3-4 ure.

Prehrana v vrtcu je brezmesna.

Vrtec nima posebnega zdravstvenega režima, ki bi se razlikoval od režima v javnih vrtcih. Če je na razpolago zdravnik, ki prakticira antropozofsko medicino, si vrtec prizadeva vzpostaviti stik med njim in starši.

